

Sygn. akt II Ca 1080/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 marca 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Ryszard Małecki

Protokolant: prot. sąd. Anna Szymanowicz

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2023 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy E. P.

przy udziale Koła (...) w Z.

na skutek odwołania E. P.

od uchwały nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Koła (...) w Z. z dnia 3 października 2020 r.

I. uchyla zaskarżoną uchwałę nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Koła (...) w Z. z dnia 3 października 2020 r. i poprzedzając ją uchwałę nr (...) Zarządu Koła (...) (...) w Z. z dnia 6 czerwca 2022 r. w sprawie wykluczenia E. P. z Koła (...);

II. zasądza od Koła (...) w Z. na rzecz E. P. kwotę 180 zł kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Ryszard Małecki

UZASADNIENIE

Odwołanie okazało się zasadne.

Na wstępie Sąd Okręgowy zauważa, że po względem formalnym zaskarżona Uchwała Koła (...) w Z. istnieje – została podpisana przez trzech członków Zarządu Koła, skarżąca otrzymała ją w sposób umożliwiający jej zaskarżenie i podjęcie obrony jej interesów w wewnętrznym postępowaniu odwoławczym (wewnątrzorganizacyjnym). Nie było więc podstaw do uwzględnienia zarzutów formalnych wobec tej Uchwały.

Zapewnienie wykluczonemu członkowi koła łowieckiego rzeczywistej, a nie tylko formalnej, ochrony sądowej zakłada uprawnienie sądu do badania zarówno, czy rzeczywiście miały miejsce okoliczności wskazane w uchwale jako podstawa wykluczenia oraz czy stanowią one ustawową albo statutową podstawę do rozwiązania stosunku członkostwa, jak również czy zastosowany względem członka środek w postaci wykluczenia był w okolicznościach konkretnej sprawy słuszny i adekwatny do stwierdzonych przewinień. Sąd winien przy tym mieć na uwadze okoliczność, iż możliwość wykluczenia członka ze zrzeszenia musi być traktowana restrykcyjnie i jako środek o charakterze wyjątkowym (por. wyroki Sądów Apelacyjnych: w Gdańsku z 15 marca 2016 r. w sprawie V ACa 766/15, w Białymstoku z 18 września 2015 r. w sprawie I ACa 632/15). O konieczności weryfikacji wystąpienia okoliczności wskazanych w uchwale stanowiących podstawę sankcji wobec członka koła łowieckiego oraz oceny, czy zastosowana

kara była adekwatna do stwierdzonych przewinień wypowiedział się też Sąd Najwyższy (por. wyrok z 27 maja 2017 r. w sprawie III CSK 155/16, i z 24 stycznia 2013 r. w sprawie II CSK 170/12).

Oceniając zaskarżoną Uchwałę pod względem jej zasadności, tj. słuszności decyzji o wykluczeniu skarżącej z Koła (...), należało poddać ocenie dwie powołane w Uchwale przesłanki jej wykluczenia:

- nieprzestrzeganie uchwały Walnego Zgromadzenia Koła (zbiór uchwał rozdz. 5 pkt 6) zakazującej wykonywania polowania indywidualnego w rejonach leśnych w okresie nasilonych szkód łowieckich w uprawach rolnych polegające na wykonaniu polowania w dniu 29 maja 2020 r.,
- rażące naruszenie zasad etyki łowieckiej i dobrych obyczajów przez wygłoszenie na zewnątrz, w szczególności przed Sądem Okręgowym w Gorzowie Wlkp. nieprawdziwych informacji szkalujących Zarząd Koła.

Odnośnie pierwszej ze wskazanych przyczyn podjęcia Uchwały należało zważyć, co następuje.

Analizując treść zeznań skarżącej złożonych na rozprawie przed tut. Sądem w dniu 14 marca 2023 r. Sąd Okręgowy uznał je za niewiarygodne w tej części, w której skarżąca zaprzeczyła, by zamierzała wykonywać indywidualne polowanie w dniu 29 maja 2020 r., a jedynie miała zamiar prowadzić obserwację. Nie może budzić wątpliwości, że dokonanie wpisu w elektronicznej książce ewidencji polowań stanowi o zamiarze wykonywania polowania i nie sposób takiego wpisu inaczej interpretować.

Natomiast sam fakt zadeklarowania wykonania polowania nie przesądzał o istnieniu podstaw do wykluczenia skarżącej z Koła.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że Koło (...) ma prawo podejmować uchwały ograniczające możliwość wykonywania indywidualnych polowań z uwagi na potencjalne wystąpienie szkód w uprawach rolnych, ponieważ za takie szkody Koło (...) odpowiada finansowo. Skarżone Koło (...) było więc uprawnione do podjęcia uchwały w tej kwestii. Należy jednak zwrócić uwagę na treść uchwały statuującej przedmiotowy zakaz – uchwała ta zakazywała wykonywania polowań indywidualnych w okresie „nasilonych szkód łowieckich w uprawach rolnych”. Oznacza to, że zakaz obowiązywał nie w okresie występowania szkód łowieckich jako takich, lecz w okresie ich nasilenia. Uchwała nie precyzowała przy tym, co należy rozumieć pod pojęciem szkód „nasilonych”. Sądowi również nie są znane terminy wystąpienia „nasilonych” szkód łowieckich. Z wyjaśnień Prezesa Zarządu Koła złożonych na rozprawie wynika, że każdy myśliwy należący do Koła miał wiedzę co do tego, kiedy taki okres występował, nie było w związku z tym dodatkowych informacji na ten temat na stronie internetowej Koła lub odrębnych powiadomień. Sąd Okręgowy zwraca jednak uwagę, że jeżeli naruszenie tego rodzaju zakazu może skutkować wyciągnięciem konsekwencji o charakterze ostatecznym w stosunku do myśliwego, wystąpienie tego naruszenia winno być weryfikowalne *ex post*. – wymaga nie budzącego wątpliwości ustalenia, że myśliwy wiedział o obowiązującym zakazie i świadomie go złamał. W tym wypadku wiedzy skarżącej nie sposób przesądzić. Zdaniem Sądu Okręgowego, okresy zakazów polowań winny być wprost określone na stronie internetowej Koła w formie stałej informacji lub aktualności, ewentualnie myśliwi powinni otrzymywać w tym zakresie powiadomienia lub też informacja o zakazie powinna pojawiać się, gdy myśliwy zamierza dokonać wpisu w elektronicznej książce ewidencji polowań.

Powyzsza okoliczność już sama w sobie nie pozwalała uznać, by skarżąca naruszyła zakaz wynikający z uchwały Koła.

Niezależnie od powyższego, nawet gdyby do takiego naruszenia doszło, zarzucane skarżącej uchybienie miało charakter jednorazowy i nie wywołało żadnych negatywnych dla Koła konsekwencji. Zastosowany środek nie był w okolicznościach niniejszej sprawy ani słuszny, ani adekwatny do stwierdzonych w niniejszym postępowaniu zdarzeń. Sąd Okręgowy ponownie podkreśla, że możliwość wykluczenia członka z koła musi być traktowana restrykcyjnie jako środek o charakterze wyjątkowym.

Przechodząc do oceny drugiego zarzutu wobec skarżącej: rażącego naruszenia zasad etyki łowieckiej i dobrych obyczajów, Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do takiej oceny zachowania skarżącej.

Jakkolwiek w Uchwale mowa jest o tym, że Koło zarzuca skarżącej wygłoszenie na zewnątrz, w szczególności przed Sądem Okręgowym w Gorzowie Wlkp. nieprawdziwych informacji szkalujących Zarząd Koła, to w istocie zarzuty Koła sprowadzają się wyłącznie do treści tych zeznań złożonych w charakterze świadka na rozprawie w dniu 22 listopada 2019 r. w sprawie VI Ca 165/19).

Sąd Okręgowy zapoznał się z pełną treścią tych zeznań i uznał, że wprawdzie zawierają one negatywną ocenę postępowania Zarządu Koła, jednak ocena ta każdorazowo odwołuje się do informacji uzyskanych od innych osób. Skarżąca jak świadek odpowiadała na pytania Sądu oraz stron i w tym charakterze opisywała fakty z autopsji (dokumenty Koła niezabezpieczone w prawidłowy sposób po pożarze – w tym zakresie powoływała się na wykonane przez siebie zdjęcia) oraz przywoływała okoliczności, o których usłyszała od innych osób, nie przesadzając o ich prawdziwości. Nie zostało wykazane w niniejszym postępowaniu, by skarżąca zeznała nieprawdę w zakresie, w jakim fakty opisywała z autopsji, a w tej części te zeznania te były weryfikowalne zdjęciami, na których wykonanie i posiadanie świadek się powoływała. Treść tych zeznań była niekorzystna dla Zarządu Koła, jednak nie zawierały one treści „szkalujących”.

Ubocznie Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że o ile może się zdarzyć, że świadek w trakcie zeznań składanych w przed sądem naruszy dobra osobiste innej osoby, to jednak nie ma podstaw, by zachowaniu temu przypisywać cechę bezprawności. Świadek, składając zeznanie przed sądem ma obowiązek mówienia prawdy pod groźbą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Do oceny prawdziwości tych zeznań jest uprawniony wyłącznie sąd prowadzący postępowanie, nie zaś sąd w innym postępowaniu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 10 lutego 2016 r., I ACa 1183/15).

Nie można więc mówić o naruszeniu zasad etyki łowieckiej i dobrych obyczajów, a tym bardziej o rażącym naruszeniu tychże, w sytuacji gdy członek Koła (...) przytacza weryfikowalne fakty, które następnie nie zostały zweryfikowane lub powołuje się na fakty, o których wiedzę uzyskał od innych osób, jednocześnie wskazując wyraźnie, że nie był ich świadkiem.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy nie stwierdził wystąpienia przesłanek określonych w § 32 ust. 1 pkt 1 i 3 Statutu Polskiego Związku Łowieckiego.

W tym stanie rzeczy należało na podstawie art. 386 § 1 kpc. w zw. z art. 33 ust. 6 pr. łowieckiego uchylić zaskarżoną uchwałę nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Członków Koła (...) w Z. z dnia 3 października 2020 r. i poprzedzającą ją uchwałę nr (...) Zarządu Koła(...) w Z. z dnia 6 czerwca 2022 r. w sprawie wykluczenia E. P. z Koła (...).

Koszty postępowania odwoławczego obciążały Koło (...) jako przegrywające sprawę na podstawie art. 98 § 1 kpc. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika skarżącej ustalono w oparciu o § 8 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 20 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Ryszard Małecki